

ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง คำเชื่อมประสานความหมาย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง กระเช้าสีดา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง คำเชื่อม ประสานความหมาย

รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ความหมายของคำเชื่อม

คำเชื่อม คือ คำที่ใช้เชื่อมคำ วลี ประโยค หรือข้อความเข้าด้วยกัน ให้ติดต่อกันเป็นเรื่องเดียวกัน เพื่อให้มีใจความสมบูรณ์และสละสลวยมากขึ้น (เรียบเรียงจากหนังสือภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕, หน้า ๗๐)

ชนิดของคำเชื่อม

คำเชื่อมมีทั้งหมด ๔ ชนิด ได้แก่

๑. คล้อยตามกัน
๒. ขัดแย้งกัน
๓. เลือกอย่างใดอย่างหนึ่ง
๔. เป็นเหตุเป็นผลกัน

๑. คำเชื่อมที่เชื่อมใจความคล้อยตามกัน ได้แก่คำว่า “กับ และ ก็ เมื่อ...ก็ พอ...ก็”

ตัวอย่างเช่น

พอแม่กลับถึงบ้านก็ไปอาบน้ำทันที

พ่อและแม่เดินทางไปเที่ยวเชียงราย

ทั้งหมดตรงและเดินอย่างเป็นระเบียบ

น้องกับพี่เดินทางไปโรงเรียนด้วยกัน

เมื่อเธอไม่มาก็แล้วแต่เขา

๒. คำเชื่อมที่เชื่อมใจความขัดแย้งกัน ได้แก่คำว่า “แต่ แต่ทว่า ถึง...ก็ แม้...ก็”

ตัวอย่างเช่น

พี่ดูการ์ตูนแต่น้องดูภาพยนตร์

ถึงเขาจะยากจนแต่เขาก็มีความสุข

แม้งานจะยากก็ไม่ใช่อุปสรรคสำหรับเขา

ฉินจะกินผักแต่แพรวจะกินผลไม้

เขาวิ่งเร็วมากแต่ทว่าไม่เหนื่อยเลย

๓. คำเชื่อมที่เชื่อมใจความให้เลือกอย่างใดอย่างหนึ่ง ได้แก่คำว่า “หรือ มิฉะนั้น ไม่เช่นนั้น

ตัวอย่างเช่น

พี่จะกินผักหรือเธอจะไปกินผลไม้

เธอจะดูโทรทัศน์หรือจะฟังฉันทูต

เราต้องตั้งใจเรียนมิฉะนั้นจะไม่เข้าใจ

น้องจะกินข้าวหรือจะดูการ์ตูน

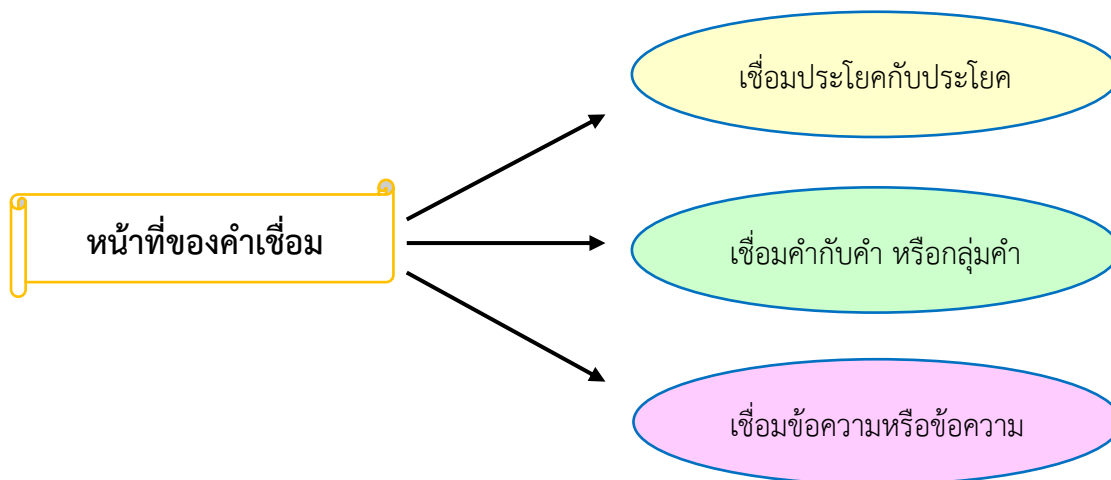
เราควรออกกำลังกายมิฉะนั้นจะไม่แข็งแรง

๔. คำเชื่อมที่เชื่อมโยงความเป็นเหตุเป็นผลกัน ได้แก่คำว่า “ดังนั้น เพราะฉะนั้น เพราะ...จึง ดังนั้น ดังนั้น...จึง จึง ด้วย เหตุเพราะ ฉะนั้น

ตัวอย่างเช่น

เพราะเขาขยันอ่านหนังสือเขาจึงสอบผ่าน
มานะเป็นคนดีดังนั้นเพื่อนจึงรักเขา
พ่อแม่ทำงานหนักเพราะต้องเลี้ยงดูลูก

เขาเกียจคร้านจึงสอบตก
แม่เลี้ยงดูมาเพราะฉะนั้นเราควรบูชาแม่

หน้าที่ของคำเชื่อม คือ การที่คำเชื่อมทำหน้าที่อย่างใดอย่างหนึ่งกับคำ กลุ่มคำ ประโยค หรือข้อความเข้าด้วยกัน เพื่อให้มีความหมายชัดเจนขึ้น

๑. เชื่อมประโยคกับประโยค เช่น

- เรามีเงินจำนวนมากแต่เขาก็หาความสุขไม่ได้
- พ่อแม่ทำงานหนักเพื่อส่งเสียให้ลูก ๆ ได้เรียนหนังสือ
- ฉันอยากได้กระเป๋าที่ราคาถูกและใช้งานได้ดี
- แม่เดินทางไปเที่ยวทะเลและร่วมงานสังสรรค์กับเพื่อน ๆ

๒. เชื่อมคำกับคำ หรือกลุ่มคำ เช่น

- ถ้าตั้งใจเก็บเงินเสียตั้งแต่ตอนนี้ อนาคตจะสบายเมื่อแก่
- เธอจะสู้ต่อหรือถอดใจ
- ฉันเห็นคุณสมชายและภรรยา

๓. เชื่อมข้อความกับข้อความ เช่น

- มนุษย์ทุกคนล้วนต้องการปัจจัยสี่ ได้แก่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัยและยารักษาโรค
ด้วยเหตุนี้มนุษย์จึงจำเป็นต้องประกอบอาชีพเพื่อให้ได้เงินมาซื้อสิ่งจำเป็นเหล่านี้และประทังชีวิต